

nemlig at Ejeren vel kan tilbagesøge Ting, der ere frakomne ham ved Tyveri eller overhovedet ved Forbrydelser, men derimod ikke Ting, som han har givet i lovligt Lejemaal, og som Lejeren saa ulovligt har disponeret over; ligesom Ting, der ere afhændede ved offentlig Auktion, heller ikke ere Genstand for Tilbagesøgning. Nu kunde man ganske vist spørge: Er det ikke os, der ere gaaede den rigtige Vej ved at blive ved den gamle Regel, hvorimod den moderne europæiske Lovgivning paa dette Omraade ikke har truffet det rette? Det er sikkert nok, at den, der vil foretage en Forandring paa dette Omraade, har Bevisbyrden. Det er nemlig klart nok, at Ejers Ret til at begynde med vil være den stærkeste, og at man skal paavise en Grund til at gaa bort derfra. Men der er ogsaa en saadan Grund, thi man maa huske paa, at den Vindikationsret, hvorom der her er Tale, ikke blot rammer den, der køber af Tyven eller Hæleren eller Hælerens Medvider, men ogsaa Forhold, hvor Tingene er solgt, som det hedder, paa Lejekontrakt, Retshandler med Tilbagekøbsret for Sælgeren eller Opløsningsret for Køberen. I disse Forhold gælder det, at den, der afhænder Genstanden videre, sikkert nok gør sig skyldig i et kriminelt Forhold, men at det paa den anden Side dog er saaledes, at vedkommende, der køber, er og kan være i god Tro, og i saa Tilfælde tror jeg nok, man tør sige, at Retssikkerheden vilde være bedre tjent med en Ordning, hvorved en saadan Retshandel — stadig vedrørende Løsøre — var gyldig. Og jeg tror ogsaa, at dette i det hele er det mest praktiske og humane i disse Forhold. Naar man gennemlæser Motiverne til den gamle Forordning af 1753, viser det sig, at man har haft en ret god Forstaaelse der af, at man har villet, at fattige Folk, ubemidlede, som ikke sidde inde med stor personlig Kreditevne, skulde kunne stifte Laan. Ophæver man nu dette Privilegium og altsaa gør Tilbagesøgningsretten, som den ellers bestaar i dansk Ret, gældende i dens Strenghed, berøver man efter mit Skøn adskillige Samfundsklasser Muligheden for overhovedet at stifte Laan, idet vedkommende Anstalt ligesom de private Pantelaanere vil være udsat for, at man tager Tingene fra den, naar det viser sig, at der er en lille Plet paa den Adkomst, hvormed Pantsætteren har besiddet den, saa at den overhovedet slet ikke tør tage mod saadanne Genstande som Symaskiner, Ure, Pretiosa, der pleje

at være Genstand for den Slags Afdragshandler.

Jeg tillader mig derfor ligesom den ærede foregaaende Taler — det er ikke min Mening ubetinget, at dette Forslag ikke kan blive til Lov — at udtale det Ønske, at dette og andre dermed i Forbindelse staaende Spørgsmaal maa blive Genstand for Overvejelse i et Udvalg, forinden Folketinget endelig skiller sig af med Sagen.

Rørdam: Dette lille Lovforslag, som foreligger her til Behandling, har maaske ikke saa overordentlig megen reel Betydning, men derimod en Del principiel Betydning. Jeg skal med den højtærede Formands Tilladelse oplæse, hvad der staar i Statskalenderen om denne Anstalt: „Assistenshuset er stiftet 28de April 1688 og forandret ved Forordning 29de Juni 1753. Det henhører under Søkvæsthusfonden, der udgør en Del af den Bestyrelsen for de militære Underklassers Pensionering og for Invalidforsørgelsen underlagte almindelige Invalidefond. Dets aarlige Overskud tilfalder saaledes denne Fond“. Nu staar der ikke noget i dette Lovforslag om, hvorledes det vil gaa, hvis dette Privilegium bliver forandret, og altsaa Overskuddet bliver mindre, og dette mener jeg har en vis principiel Betydning. Hvis man kan gaa hen og forandre et Privilegium uden videre, er der andre Privilegier her i Landet, der trænge til at forandres. Der er i saa Tilfælde et Privilegium, som jeg navnlig tænker paa, og som har Betydning, nemlig Apoteker-Privilegiet. Hvis man gaar hen og forandrer det her omtalte Privilegium og forringer Søkvæsthusfondens Midler, maa man nemlig ogsaa kunne forandre andre Privilegier. Jeg tillader mig at udbede mig nærmere Oplysninger om dette Punkt af den højtærede Minister.

Finansministeren (Hørring): Det Privilegium, som i 1753 blev givet Assistenshuset, da det gik over til at blive Statsanstalt, gik ud paa, at Ejeren, naar Assistenshuset har modtaget stjaalet eller tabt Gods, ikke skal kunne blive dette Gods mægtig, som det hedder, før han erlægger de derpaa udlaante Penge med deres forfaldne Renter. Dette Privilegium har adskillige Gange været Genstand for offentlig Omtale i Bladene, en Omtale, der altid har indeholdt en Klage over, at dette Privilegium bestaar. Det er noget, der ikke hænder saa sjældent endda, at As-